

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207067
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812207067.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej: L. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpené JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Svidník, Ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 194,95 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5C/361/2012 - 75 z 8. októbra 2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej n e p r i z n á v a .

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 31,56 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„Žalobu zamietla.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Určuje, že zmluvná podmienka v bode 4.2. Obchodných podmienok pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, ktorej obsahom je prehlásenie zákazníka, že uzavretím zmluvy o úvere predĺžuje premlčaciu dobu všetkých práv MTS voči zákazníkovi zo Zmluvy o úvere na dobu 10 rokov od okamihu, kedy začne táto doba plynúť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 159,17 eur a to na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou, doručenou súdu dňa 13.07.2012, domáhal voči žalovanej zaplata sumy 194,95 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 121,13 eur od 19.04.2012 do zaplata, úroku z omeškania 56,25 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 23.9.2009 s postupcom GE Money, a.s., mu bola postúpená predmetná pohľadávka voči žalovanej, vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 1085717602 (ďalej len „zmluva“), ktorej súčasťou boli Obchodné podmienky pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty (ďalej len „Obchodné podmienky“) a Sadzobník poplatkov. Na základe uvedenej zmluvy poskytol postupca žalovanej úver vo výške 573,46 eur. Žalovaná sa zaviazala uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Žalovaná si túto zmluvnú povinnosť neplnila, čím sa dostala do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 194,95 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 121,13 eur (t.j. rozdiel medzi poskytnutým úverom a súčtom všetkých platieb započítaných na istinu), z úroku vo výške 29,11 eur a zo zmluvnej pokuty a z poplatkov vo výške 44,71 eur. Jednotlivé položky dlžnej sumy sú uvedené v Platobnej histórii a boli vypočítané v súlade s Obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov. Vzhľadom na to, že žalovaná bola v omeškani s platením viac ako 3 splátok, došlo k zosplatneniu úveru, a to ku dňu, keď je v Platobnej histórii uvedená položka „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, čím bola v súlade so zmluvnými ustanoveniami platnosť zmluvy ukončená. Žalobca v tomto konaní uplatňuje i zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 24.9.2009, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

Žalovaná sa k žalobe vyjadrila, vzniesla námietku premlčania a pripojila sa k vyjadreniu vedľajšieho účastníka, ktorý namietal, že zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, a preto je v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. úver bezúročný a bez poplatkov, že z úverovej zmluvy a z Obchodných podmienok pre úver je zrejmé, že je preplnená neprijateľnými zmluvnými podmienkami, najmä čo sa týka sankčného mechanizmu. Spotrebiteľská zmluva obsahuje Obchodné podmienky, ktoré sú nečitateľné pre malé písmo a tým aj neurčité a nezrozumiteľné. Nakoľko zmluva ako celok je nečitateľná, je potrebné posúdiť, či je vôbec ako celok platná. Podľa názoru vedľajšieho účastníka, pre jej

nečitateľnosť, a teda nejasnosť a nezrozumiteľnosť je ako celok neplatná. Zdôraznil i potrebu špecifikovať, čo spotrebiteľ zaplatil a na čo boli jednotlivé splátky započítané. Je totiž vysoko pravdepodobné, že žalobca si v dlžných splátkach uplatňuje aj plnenie z neprijateľných zmluvných pokút a ďalších sankčných mechanizmov, prípadne upomienok, a že platby spotrebiteľa započítaval v rozpore s ustanovením § 566 Občianskeho zákonníka. Pri splátkach, u ktorých nastala splatnosť tri roky pred podaním žaloby, vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania. Takisto namietal výšku zmluvnej pokuty uvedenej v Úverovej zmluve a to 20% z dlžnej sumy. Výška úroku z omeškania denne za každú splátku v omeškani v hodnote 0,1% vysoko prekračuje zákonom stanovenú maximálnu hranicu. Navrhoval preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov.

Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania zistil, že na základe zmluvy o úvere a ďalších úverových produktov, č. zmluvy 01024672 zo dňa 18.9.2007 bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 17.276,- Sk. Žalovaná ako zákazník svojim podpisom zmluvy potvrdila, že s Obchodnými podmienkami sa oboznámila, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať a tiež potvrdila, že sa zoznámila so Sadzobníkom, najmä s výškou úrokovej sadzby. Žalovaná si zmluvnú povinnosť platiť dohodnuté splátky neplnila, čím sa dostala do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Veriteľ uzavrel dňa 23.9.2009 so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok zo zmluvy o úvere na žalobcu. Postupca listom zo dňa 23.9.2009 žalovanej oznámil, že ako postupca uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok so žalobcom, na základe ktorej bola pohľadávka voči nej postúpená na žalobcu, ktorý sa stáva veriteľom uvedenej pohľadávky a zároveň ju vyzval, aby vzhľadom k uvedeným skutočnostiam všetky svoje plnenia na úhradu dlhu od dátumu doručenia tohto oznámenia platila na účet spoločnosti EOS KSI Slovensko s.r.o. vedený v Uni Credit Bank Slovakia. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 194,95 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 121,13 eur (t.j. rozdiel medzi poskytnutým úverom a súčtom všetkých platieb započítaných na istinu), z úroku vo výške 29,11 eur a zo zmluvnej pokuty a z poplatkov vo výške 44,71 eur. Žalobca dňa 29.11.2009 uzavrel so žalovanou dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, v ktorej v čl. 2. „Uznanie záväzku“ žalovaná ako osoba uvedená v bode 1.2 uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s postupcom s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny v sume 289,63 eur, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie v sume 54,51 eur. Podľa čl.

3. „Forma splatenia záväzku“ bod 3.1 osoba uvedená v bode 1.2 sa zaväzuje splatiť svoj záväzok voči veriteľovi v mesačných splátkach vo výške po 25,- eur, vždy ku každému 25. dňu v mesiaci, pričom dátum splatnosti prvej splátky bol 25.12.2009. Osoba uvedená v bode 1.2 vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch. Uvedené uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho zástupcu, či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrášaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany. Samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v čl. 2., no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v čl. 3. označenom ako forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete. V zmysle § 558 Obč. zák. možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel. Také uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, keď dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový alebo pre právny omyl, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky. Pri závere o tom, že sa v predmetnej veci jedná o spotrebiteľský vzťah, aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy o úvere je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce spotrebiteľské vzťahy. Preto súd prvého stupňa predmetnú spotrebiteľskú vec hodnotil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehliadať ani v rovine súkromného práva. V prípade, že navrhovateľ uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa). U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia ďalších aspektov plynúcich z aplikácie ust. § 2 písm. r/u/, § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r/ zákona o ochrane spotrebiteľa). Preto zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 29.11.2009 žalovanou hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku zo strany, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Takýto záver súdu podporuje aj skutočnosť, že žalobca sám vyhľadal žalovanú v mieste jej trvalého bydliska. V dôsledku takéhoto konania mohla byť žalovaná konfrontovaná či už s rodinnými príslušníkmi alebo aj blízkymi spolubývajúcimi a aj pôsobenie tohto prostredia mohlo ovplyvniť žalovanú v jej správaní, výsledkom ktorého bolo podpísanie formulárovej predtlačie uznania dlhu a uzatvorenia splátkového kalendára s cieľom čo najskoršieho odchodu pracovníka žalobcu a nevyvolávania akýchkoľvek domnienok v súvislosti s jeho zotrvaním v domácom prostredí žalovanej, ktorý úkon pod vplyvom uvedených faktorov mohol byť žalovanou vykonaný bez náležitého oboznámenia sa s jednotlivými ustanoveniami dohody, a tak v konečnom dôsledku k jej zaviazaniu sa k ďalším povinnostiam a súčasne vyvolaniu právnych následkov vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, ako je napr. predĺženie premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu, o ktorých žalovaná nemala vedomosť. V zmysle článku 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode

spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak

celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorá je podpísaná žalovanou, má nepochybne charakter predtlačenej formulárovej zmluvy, obsah ktorej nemohla žalovaná ovplyvniť, preto aj táto dohoda má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce dojednania spotrebiteľského charakteru s právnym predchodcom žalobcu. Taktiež súd poukazuje aj na ďalšiu skutočnosť a to, že ak mal žalobca skutočne eminentný záujem na úhrade záväzku žalovanou, ktorý možno vyvodiť práve z jeho iniciatívy vyhľadať osobne žalovanú za účelom uzavretia splátkového kalendára a dojednania splátok, a tým akéhosi aktu ústretovosti z jeho strany voči žalovanej, no za súčasného dojednania straty výhody splátok v prípade ich nesplácania podľa splátkového kalendára, za stavu, keď žalovaná splátkový kalendár nedodržiavala, a tým sa stal splatným celý žalovanou uznaný dlh, podal žalobu po takmer dvoch rokoch s uplatnením úroku z omeškania od 24.9.2009, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Celé toto konanie vrátane zabezpečenia uznania záväzku možno potom hodnotiť ako konanie prinajmenšom špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči žalovanej na pohľadávku, ktorá síce je tvorená dlžnou istinou, no aj príslušenstvom pohľadávky spočívajúcou jednak v úrokoch z omeškania za niekoľko rokov omeškania, ktorá suma môže v konečnom dôsledku niekoľkonásobne navýšiť dlžnú sumu, ako aj v trovách konania, a to najmä trovách právneho zastúpenia, ktorú v konečnom dôsledku bude musieť žalovaná uhradiť. Je nepochybné, že takéto uznanie dlhu žalovanou popri predĺžení premlčacej doby už v samotnej zmluve a všeobecných obchodných podmienkach spôsobilo opätovné predĺženie premlčacej doby na uplatnenie žalobcovho nároku na súde a tým posilnilo postavenie žalobcu voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že žalobcom uplatnené právo v danej právnej veci je právom, ktoré si tento uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky a keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu a za súčasného prehlásenia žalovanej o predĺžení premlčacej doby za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve žalobu zamietol, pričom pre účely záveru o premlčaní uplatnených nárokov cituje ust. Obch. zák. a Obč. zák. o premlčaní i následkoch uplatnenej námietky premlčania.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, keď súd žalobu zamietol, no náhradu trov konania nežiadala a zo spisu jej žiadne trovy nevyplynuli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal. Konania v tejto právnej veci sa zúčastnil aj vedľajší účastník a to na strane žalovanej. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v celom rozsahu v tomto konaní úspešná, vznikol aj vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania. Vedľajší účastník si uplatnil nárok na náhradu trov konania a podľa tohto vyčíslenia mu súd náhradu trov priznal (so špecifikáciou odmeny i náhrady výdavkov zastupujúceho advokáta) v celkovej sume 159,17 eur.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa o premlčaní nároku. Vo veci sa jedná o tzv. absolútny obchod, čo znamená, že tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa spravuje Obchodným zákonníkom. V takomto prípade použitie ustanovenia Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obch. zák.. To znamená, že aj v otázke premlčania je na daný vzťah potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a to 4-ročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť 24.2.2009 a uplynula 24.2.2013, pričom žaloba bola podaná v mesiaci júl 2012, teda v premlčacej dobe. Do pozornosti odvolacieho súdu dáva rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo/4/2012, ktoré jednoznačne uvádza, že na zmluvu o úvere sa aplikuje 4-ročná premlčacia doba podľa Obchodného zákonníka. Napriek tomu, že žalobca trvá na tom, že dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaním záväzku došlo k platnému uznaniu dlhu, vzhľadom na v odvolaní uvedené skutočnosti nepovažuje za potrebné sa opakovane domáhať platnosti tejto dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, pretože pohľadávka vo vzťahu k pôvodnej zmluve o úvere premlčaná nie je. Navrhuje preto, aby odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa a tento v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu žalobcu v plnom rozsahu vyhovie. Uplatňuje si aj náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že názor žalobcu na aplikáciu 4-ročnej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka je mylný. Aktuálna judikatúra posudzuje zmluvu akou je zmluva v súdnej veci za zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú je potrebné aplikovať premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka. Z množstva judikatúry poukazuje na uznesenie Ústavného SR I. ÚS 402/2013 z 19.6.2013 a uznesenie Najvyššieho súdu SR 5MCdo 20/2009 z 25.1.2011, ale i na rozhodnutia odvolacích súdov. Doplnil viacero rozhodnutí odvolacích súdov. Zdôrazňuje, že spoločným znakom týchto rozhodnutí bolo posúdenie úverovej zmluvy za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru vedľajšieho účastníka má princíp ochrany práv spotrebiteľov prednosť pred kategóriou absolútneho obchodu a to aj vychádzajúc zo znenia čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a z čl. 38 Charty základných práv EÚ. K dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach poukazuje na argumentáciu uvedenú v jeho vyjadrení k žalobe zo 14.12.2012 a dopĺňa, že nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto smere odkazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica 12Co/105/2013 a 14Co/321/2012. Ak bola zmluvná podmienka právoplatne určená za neprijateľnú, plnenie z nej alebo obdobnej zmluvnej podmienky nie je možné priznať žiadnym súdnym rozhodnutím. Do pozornosti v tomto smere dáva aj závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu Prešov 20Co/212/2012 z 23.5.2012.

Uvedené stanovisko vedľajšieho účastníka bolo dané na vedomie aj zástupcovi žalobcu. Ten naň reagoval až po rozhodnutí odvolacieho súdu v predmetnej veci písomným podaním doručeným odvolaciemu súdu 21.10.2014, v ktorom len stručne navrhuje

rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a vyhovieť návrhu žalobcu v plnom rozsahu.

Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku uverejnil na úradnej tabuli súdu (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.). Preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p.. Bol teda viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou by boli len prípadné vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Po takomto prieskume napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Vo veci žalobca ako postupník uplatnil nároky zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 18.9.2007 jeho predchodcom - spoločnosťou GE Money, a.s. so žalovanou. Tu treba uviesť i to, že vzhľadom na obsah označenej zmluvy i dátum jej uzavretia, sú akési úvahy žalobcu (tvrdené v podanej žalobe a „osvojené“ súdom prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozsudku) o význame Zmluvy o predaji podniku uzavretej žalobcom so spoločnosťou GE Money Multiservis, k. s. zo dňa 29.3.2006 zjavne mimo potrieb skutkového i právneho záveru v predmetnej veci. Uvedená zmluva o predaji podniku mala nadobudnúť (podľa samotného žalobcu) účinnosť už 1.4.2006, pričom predmetná zmluva o úvere bola uzavretá 18.9.2007.

Vo veci je však relevantným to, čo vyplýva z obsahu ďalších skutočností tvrdených účastníkmi i z dôkazov nimi predložených pred súdom prvého stupňa. V tomto smere treba zdôrazniť, že medzi stranami nebolo sporným, že žalovaná neplnila riadne a včas povinnosti dlžníka z uzatvorenej zmluvy o úvere. S odkazom na pripojenú „Platobnú históriu“ žalobca už v podanej žalobe tvrdí, že žalovaná bola v omeškaní s platením viac ako troch splátok, a preto v zmysle Obchodných podmienok došlo k zosplatneniu úveru a to ku dňu, keď je v platobnej histórii uvedená položka s názvom „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, čím bola platnosť zmluvy v súlade so zmluvnými ustanoveniami ukončená. V Platobnej histórii je označená položka dátumovaná dňom 23.2.2009 (č. I. 12 spisu). Osobitne je treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že aj odvolateľ v podanom odvolaní na tomto skutkovom zdôvodnení zotrváva, pretože výslovne uvádza, že premlčacia doba začala plynúť dňom 24.2.2009 (deň nasledujúci po zosplatnení úveru).

Ak žalobný návrh bol zamietnutý pre premlčanie, pri uplatnených odvolacích dôvodoch, bolo pre potreby rozhodnutia odvolacieho súdu zásadným zodpovedanie otázok:

- má sa použiť na právne posúdenie uplatnenej námietky premlčania Obchodný alebo Občiansky zákonník,
- je možné v spotrebiteľskej zmluve dohodnúť predĺženie premlčacej doby postupom podľa § 401 Obch. zák. tak, ako tomu bolo v predmetnej veci upravené v Obchodných podmienkach v bode 4.4.2,
- či má a aký vplyv na plynutie premlčacej doby uzavretá Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 29. 11. 2009.

Bez akýchkoľvek pochybností treba konštatovať, že úverová zmluva zo dňa 18. 9. 2007, uzavretá právnym predchodcom žalobcu so žalovanou, je z hľadiska svojho obsahu úverovou zmluvou upravenou v ust. § 497 a nasl. Obch. zák., ktorá sa v súlade s § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje Obchodným zákonníkom bez ohľadu povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Treba však dodať aj to, že pokiaľ účastníkom takejto úverovej zmluvy je osoba spĺňajúca podmienky pre označenie spotrebiteľa, musí byť takýto záväzkový vzťah posudzovaný v prvom rade podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon je *lex specialis* vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Obchodný zákonník sa preto aplikuje len na tie práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré nie sú osobitne upravené Zákonom o spotrebiteľských úveroch. Použitie Občianskeho zákonníka bolo však v období od 25. 11. 2004 do 31. 12. 2007 prípustné nielen podľa § 1 ods. 2 Obch. zák., t.j. v prípadoch, ak niektoré otázky nebolo možné riešiť podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa § 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Podľa tohto ustanovenia sú spotrebiteľskými zmluvami aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka, ak sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, t.j. Občianskeho zákonníka, sa majú primerane použiť ustanovenia tohto predpisu, t.j. Obč. zák.. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je aj úverová zmluva uzavretá dňa 18. 9. 2007 predchodcom žalobcu so žalovanou svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa má povahu vzťahu všeobecného predpisu (*lex generalis*) a osobitného predpisu (*lex specialis*). V označenom osobitnom predpise (zák. č. 634/1992 Zb.) nie je upravený inštitút premlčania, preto na plynutie premlčacej doby je potrebné aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka (§ 100 a nasl.). Námietka žalobcu poukazujúca na aplikáciu premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka je nedôvodnou. Nič na tom nemôžu zmeniť ani závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 14/2012 z 27. 3. 2013, na ktoré poukazuje odvolateľ. V označenom rozhodnutí je riešený vzťah medzi ručiteľom a dlžníkom vyplývajúci z úverovej zmluvy. Z uvedeného rozhodnutia nevyplývajú však skutočnosti o tom, že základný úverový vzťah medzi poskytovateľom úveru a dlžníkom bol vzťahom spotrebiteľským. Dovolací súd (podľa dôvodov označeného rozhodnutia) neriešil skutkový stav, ktorý by bol založený na spotrebiteľskej úverovej zmluve, a teda neposudzoval aj otázky plynúce z vyššie uvedených ustanovení zák. o spotrebiteľských úveroch či zák. o ochrane spotrebiteľa a napokon ani z aplikácie ust. § 52 a nasl. Obč. zák., osobitne § 54 ods.1 Obč. zák., ktoré nepripúšťa pre spotrebiteľa ani zmluvne dohodnúť podmienky nevýhodnejšie oproti Občianskemu zákonníku. Naopak, závery tunajšieho odvolacieho súdu pojaté do jeho rozhodnutia 6Co/81/2012 - 279 zo 14. 2. 2013 (aj s posudzovaním premlčania vo veci založenej na identických skutkových okolnostiach ako v predmetnej veci) boli predmetom uznesenia Ústavného súdu SR I.ÚS 402/2013 - 10 z 19. 6. 2013 a ústavný súd sťažnosť obchodnej spoločnosti sťažujúcej sa na porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Odvolací súd je tak toho názoru, že tento uplatnený odvolací dôvod žalobcom nemôže byť vyhodnotený ako opodstatnený.

V spotrebiteľskej zmluve nie je možné dohodnúť ani predĺženie premlčacej doby tak, ako to bolo realizované v predmetnej veci v Obchodných podmienkach v bode 4.4.2., ktoré tvoria súčasť uzavretej

zmluvy o úvere. Už vyššie je zdôraznené, že v nadväznosti na aplikáciu § 54 ods. 1 Obč. zák. je neprípustné pre spotrebiteľa ani zmluvne dohodnúť podmienky nevýhodnejšie oproti Občianskemu zákonníku. Všeobecná dĺžka premlčacej doby je stanovená v Občianskom zákonníku na 3 roky (§ 101 Obč. zák.). Dohody, podľa ktorých by medzi subjektmi občianskoprávneho vzťahu bola dohodnutá dlhšia či kratšia doba než určená zákonná premlčacia doba, prípadne ktorými by boli menené právne účinky premlčania alebo menený začiatok premlčacej doby stanovený zákonom, sú neplatné, pretože porušujú iura cogentia - § 39 Obč. zák.. Aj keď odvolateľ sa výslovne v podanom odvolaní nezaoberala závermi súdu prvého stupňa týkajúcimi sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky viažucej sa na predĺženie premlčacej doby v Obchodných podmienkach na desať rokov, odvolací súd pri riešení otázky či nároky, ktoré sú predmetom tohto konania, sú premlčané alebo nie, považoval za potrebné zaujať k tomu vyššie uvedené stanovisko. K tomu sa žiada ešte dodať to, že ak v Obchodných podmienkach sa použili ustanovenia o predĺžení premlčacej doby, ktorá sa predovšetkým pri aplikácii § 401 Obch. zák. týka skôr podnikateľských vzťahov ako spotrebiteľských, takáto úprava aj pri rozpore s kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako zmluvná podmienka pojatá do spotrebiteľskej zmluvy je každopádne neprijateľnou podmienkou, zjavne spôsobujúcou nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keď dlžník na rozdiel od všetkých ostatných záväzkových vzťahov má predĺženú lehotu na premlčanie o sedem rokov. Odvolací súd preto súhlasí aj so súdom prvého stupňa, ak do svojho výroku zodpovedajúco ust. § 153 ods. 4 Obč. zák. pojal aj výrok o určení zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, pretože v nadväznosti na takúto zmluvnú podmienku bola aj žaloba zamietnutá (práve pre uplatnenú námietku premlčania).

Odvolateľ sa v podanom odvolaní osobitne nevenuje skutočnostiam vyplývajúcim z ním predkladanej Dohody o uznaní a o splátkovom kalendári. Nevyvíja tak v podanom odvolaní osobitnú iniciatívu spochybňujúcu závery súdu prvého stupňa vo vzťahu k tejto dohode a neformuluje tak konkrétne výhrady proti prijatým záverom o nekalej obchodnej praktike pri uzatváraní takejto dohody. Možno len predpokladať, že upustil od takejto argumentácie vzhľadom na závery prijaté súdmi práve vo vzťahu k nemu v iných súdnych konaniach, ktorých sa takáto dohoda a jej vplyv na premlčaciu dobu posudzovali. Už pred súdom prvého stupňa vedľajší účastník poukazoval na niektoré rozhodnutia, ktoré sa touto otázkou zaoberali. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že aj tunajší súd prijal rozhodnutia na posudzovanie takejto dohody, ako napr. v rozhodnutí 12Co/47/2012 či 11Co/37/2012 alebo aj v rozhodnutí 20Co/212/2012. Prvostupňový súd vychádzajúc aj zo súdnej praxe posudzoval skutočnosti týkajúce sa uzatvorenia samotnej dohody na formulári predkladanom žalobcom, na formulácii jednotlivých ustanovení v takejto formulárovej zmluve i na mieste, kde táto dohoda bola uzatvorená. Odvolateľ do obsahu podaného odvolania neformuloval výhrady ani proti tomu, že ak sa základný vzťah má posudzovať ako spotrebiteľský vzťah, aj ďalšie právne úkony nadväzujúce na uzavretie takejto zmluvy treba posudzovať tiež s aplikáciou noriem spotrebiteľského práva. Dôvody odvolania nemajú ani len zmienku proti záverom o nekalej obchodnej praktike. Pri absencii takýchto dôvodov nemá ani odvolací súd dôvod, aby sa nestotožnil so závermi súdu prvého stupňa týkajúcimi sa posudzovania takejto dohody uzavretej účastníkmi 29. 11. 2009. S prijatými závermi súdu

prvého stupňa vo vzťahu k tejto dohode sa stotožňuje. Uzavretá dohoda nemohla preto vyvolať žiadny účinok pre plynutie pôvodnej premlčacej doby, či jej začiatku (novej premlčacej doby počnúc dňom formulovaného uznania záväzku). Predkladanie Dohody o uznaní a o splátkovom kalendári je nekalou obchodnou praktikou a nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Na správnosti záveru súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby pre premlčanie nemení nič ani tá skutočnosť, že predmetnú listinu (dohodu z 29. 11. 2009) žalovaná podpísala ešte v čase, kedy dlh nebol premlčaný. K zosplatneniu došlo 23. 2. 2009 a k podpísaniu Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 29. 11. 2009. Nekalá obchodná praktika je zakázaná a právo z nej vyplývajúce nemožno priznať. Neprijateľné zmluvné podmienky treba vždy posudzovať z objektívneho hľadiska bez ohľadu na záujem toho ktorého účastníka spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvné podmienky v problémovom doplnkovom formulári objektívne vyvolávajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľky. Nekalá obchodná praktika spočíva aj v používaní neprijateľných zmluvných podmienok a ich uplatňovaní. Nekalá obchodná praktika nie je inštitút, ktorý by sa viazal výlučne na vznik zmluvy, ale môže vzniknúť aj počas plnenia zmluvy (čl. 3 ods. 1 Smernice EP a Rady 2005/2009/ES „o nekalých obchodných praktikách“). Ochranu pre nekalými obchodnými praktikami súd poskytuje ex offio.

Pri prieskume napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je dôležitým aj to, že v podanom odvolaní žalobca neformuluje výhrady voči vyčísleniu výšky náhrady trov konania priznanej vedľajšiemu účastníkovi. Navrhuje len rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jeho žalobe vyhovieť. Pri absencii uplatnených odvolacích dôvodov nebol odvolací súd v pozícii, že by mal osobitne preskúmať vyčíslené trovy vedľajšieho účastníka. Súd prvého stupňa privodil záver o nepriznaní náhrady trov konania žalovanej z dôvodu, že si tento nárok neuplatnila a vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane žalovanej bola prisúdená náhrada trov konania. Procesný výsledok konania, keď žalobný návrh bol zamietnutý, odôvodňuje priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Ak odvolateľ neformuluje výhrady voči vyčísleniu tohto nároku, ani odvolací súd sa týmto bližšie nezaoberal. Každopádne však výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa aj o náhrade trov konania zodpovedá aplikácii ust. § 142 ods 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.. Preto aj vo výroku o náhrade trov konania je rozhodnutie súdu prvého stupňa správne.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný. Úspešná žalovaná si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila. Vedľajší účastník vystupujúci na jej strane uplatnil nárok na náhradu trov spojených s právnym zastúpením za vyjadrenie k podanému odvolaniu. Za tento úkon právnej služby patrí zastupujúcemu advokátovi tarifná odmena podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z.z. vo výške 18,26 eur a podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. náhrada hotových výdavkov (tzv. režijného paušálu) vo výške 8,04 eur. Všetko po zvýšení o DPH (§ 18 ods. 3 cit. vyhl., t.j. o sumu 5,26 eur) predstavuje sumu 31,56 eur. Túto náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi preto odvolací súd pri aplikácii ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. vedľajšiemu účastníkovi priznal.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 2 : 1 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.